

שאני משכון דקני ליה מדרבי יצחק -

A משכון is different for he acquires it on account of רבי יצחק

OVERVIEW

מלוה explained the reason משמטת אין שביעית משמטת רבא is because the משכון acquires the מלוה, as ר"י taught. The ruling of ר"י is (mainly) regarding the responsibility of the מלוה for the משכון, if the משכון was lost or stolen the מלוה is liable for it (it reduces or nullifies the debt). There are two types of משכונות, one is משכנו בשעת הלואתו, the מלוה requested the משכון as collateral at the time of the loan,¹ but he had no intention of keeping the משכון as payment.² There is also משכנו שלא, that when the debt was due and the לווה did not pay, the מלוה then collected a משכון which he may use as a payment for his loan.³

asks תוספות:

ואם תאמר והא דרבי יצחק שלא⁴ בשעת הלואתו⁵ -

- משכון שלא בשעת הלואתו ר"י is discussing a

כדאמרין בהאומנים (בבא מציעא פב,א) ובשלהי פרק הדיינין (שבועות מד,א) -

- פרק הדיינין and in the end of פרק האומנים states גמרא

והכא המלוה על המשכון קתני דמשמע בשעת הלואתו -

משכון was taken But here the ברייתא states על המשכון which indicates that the הלואה was taken בשעת הלואתו -

כדאמרין התם⁶ והא אידי ואידי⁷ הלוהו על המשכון קתני -

As the גמרא states there, 'הלוהו על המשכון', which indicates that it was בשעת הלואה -

rejects a possible solution: תוספות

¹ If indeed the לווה will not pay the loan, the מלוה will bring this משכון to בי"ד and בי"ד will assess its value and give the מלוה the value of his loan.

² This type of משכון is not considered as being acquired by the מלוה, since he has no intention of keeping it.

³ This type of משכון can be considered as being acquired by the מלוה, since he intends to keep it if the לווה will not pay within a specified time. This משכון is already assessed by בי"ד that the מלוה can keep it.

⁴ The פרשה where it states (דבריים [תצא] כד, יג) where פרשה discusses a case where מלוה was not paid and is taking משכון from the לווה after the הלואה (which he will use as payment, if the loan is not repaid [within thirty days]).

⁵ Only then is the מלוה קונה the משכון and באחריותה, however בשעת הלואה the משכון is not קונה, and he is not חייב if it is lost or stolen.

⁶ The גמרא was saying that we cannot say that the משנה which says שכר שומר משכון is discussing הלואה and the ברייתא where ר"א exempts the מלוה from paying is discussing הלואה; we cannot make this distinction because in both places it states על המשכון (meaning הלואה).

⁷ In our texts the ברייתא states על המשכון; see continuation of תוספות. See נח"מ.

ואין סברא לחלק בין המלוה להלוהו⁸ –

And it is not logical to distinguish between המלוה על המשכון (which may mean בשעת הלואה) **and** הלוהו על המשכון (which means הלואה בשעת הלואה).

תוספות argues that even if we assume that המשכון על המלוה means הלואה בשעת הלואה, nevertheless there is still a difficulty:

ועוד בפרק הזהב (בבא מציעא דף מח,ב) ובפרק הדיינין (שבועות מד,א) –

And furthermore from the גמרות **in פרק הזהב and in פרק הדיינין** –

משמע נמי דאפילו בשעת הלואה אינו משמט גבי מלוה על המשכון ואינו שוה אלא פלגא –

It also seems that even משכנו בשעת הלואה **is not משמט**. This is regarding a case where one was משכון **and the** משכון **was only worth half** of the loan –

דקאמר רבן שמעון בן גמליאל דאינו משמט פירוש מה שכנגד המשכון –

Where רשב"ג ruled that שביעית **is not משמט**; meaning it is not משמט the loan which is equal to the value of the משכון –

ורבי יהודה הנשיא סבר דמשמט משום דלא תפיס ליה אלא לזכרון דברים בעלמא⁹ –

And ר"י maintains that it is משמט, because he seized the משכון **only that** the לוח **should merely remember** that he owes a loan. This concludes the citation –

והיינו על כרחך במשכון בשעת הלואה דשלא בשעת הלואה מאי דמשכון שקיל לגוביינא –

And this means perforce that the גמרא there was discussing a משכון בשעת הלואה, for if it was a משכון **שלא בשעת הלואה**, whatever the מלוה **took it was for collection**,¹⁰ not for a זכרון דברים בעלמא as ר"י stated –

ואפילו הכי אם היה שוה המשכון כנגד ההלואה אינו משמט –

And nevertheless (even though it is a משכון בשעת הלואה) **if the** משכון **would be worth the amount of the loan it would not be משמט**. This proves that we maintain that even a משכון בשעת הלואה is not משמט; the question remains, but ר"י was only discussing a משכון שלא בשעת הלואה.

In summation: The rule of ר"י that משכון קונה משכון עליו is only by משכון שלא בשעת הלואה, but not by משכון, nevertheless it appears that המשכון על המלוה even בשעת הלואה is not משמט; how can רבא say the reason is because of ר"י.

תוספות answers:

ויש לומר דמסתבר ליה להש"ס מאחר דקני ליה מדרבי יצחק שלא בשעת הלואה –

And one can say; that it appears logical to the גמרא, that since **שלא בשעת**

⁸ If we would make this distinction then there would be no difficulty, for in our משנה it states המשכון על המלוה and it could mean הלואה בשעת הלואה. However תוספות disregards this suggestion.

⁹ It could not have been a 'serious' משכון since it was only worth half of the loan.

¹⁰ The reason he took only half is because that is all that there was available.

acquires the **משכון** (in the sense that he is liable for it) on **the account of the ruling of ר"י**, therefore -

אלים נמי שיעבודיה בשעת הלואה דלא משמט דקרינן ביה ולא של אחיך בידך¹¹ –

The **lien** which the **מלוה** has on this **משכון** even **בשעת הלואה** is also sufficiently powerful that it is not **משמט** for we can apply to it the ruling of **בידך של אחיך**

finds a corollary to this concept:

וכן צריך לפרש בפרק כל שעה (פסחים לא,ב) דמייתי דרבי יצחק –

And similarly it is necessary to explain the **פרק כל שעה** in the same manner, where the **גמרא** cited **ר"י**, this is -

גבי ישראל שהלוה לעובד כוכבים על חמצו¹² דאלים שיעבודיה אפילו בשעת הלוואתו –

Regarding a **ישראל** who lent money to a **gentile** for his **חמץ** (as security), we need to say that the **שיעבוד** the **ישראל** has on this **חמץ** which he took as a **משכון** even **בשעת הלוואתו** is strong enough -

דמיקרי שלך לעבור בבל יראה הואיל שלא בשעת הלוואה קני לגמרי –

That this **חמץ** is called **שלך** (it is yours) that the **ישראל** transgresses the prohibition of **בל יראה**, since if he took this **חמץ** **בשעת הלוואה** the **ישראל** would acquire it completely -

דאפילו מקבל פקדון מעובדי כוכבים אם מקבל עליה אחריות מחייב עליה בבל יראה¹³ –

For if even one accepts a deposit of **חמץ** from a **עכו"ם**, the rule is that if the **ישראל** accepted upon himself responsibility, he is liable for **בל יראה** on this **חמץ** –

continues in the reverse:

ועובד כוכבים שהלוה לישראל על חמצו¹⁴ –

¹¹ Just like a **מלוה** is considered as belonging to the **מלוה**, even though it does not yet belong to the **מלוה**, for the **לוה** can still pay back the loan and redeem this **משכון**, nevertheless since eventually it is possible/likely that the **מלוה** will receive it, therefore we consider it his as of now. Similarly by a **מלוה**, even though the **מלוה** does not expect to take it as payment, nevertheless since there is the possibility that the **לוה** will not pay, and the **מלוה** will take it as payment, therefore it is considered as if the **מלוה** has a certain 'right' in it. See נח"מ.

¹² The ruling is that the **ישראל** is עובר on **בל יראה**.

¹³ Then certainly if one receives the **חמץ** as a **משכון** it is considered more 'his' than merely holding a **פקדון** for an **עכו"ם**. A **משכון** (even **בשעת הלוואה**) belongs more to the **מלוה** than a **פקדון** belongs to the **שומר** (even with **אחריות**). The **משכון** must be returned to the owner; there is no way how it can belong to the **שומר**. However regarding a **משכון** (even **בשעת הלוואה**), the **מלוה** can withhold it until paid and it can belong to the **מלוה** eventually if the **לוה** does not pay. [Alternately תוספות is proving that we cannot say the reason that the **ישראל** (who lent the **חמצו**) is חייב for **ב"י** is because he was **מקבל אחריות**, for then there is no need for **חמצו** even by a regular **פקדון** he is עובר ב"י.]

¹⁴ The rule is that the **ישראל** is עובר on **בל יראה**, because there is no concept of **משכון** regarding an **עכו"ם**. However, as תוספות continues, if the rule would have been that an **עכו"ם** is **מקבל אחריות** then the **ישראל** would not be עובר on **בל יראה**. The question that תוספות may be addressing is why do we say that the **ישראל** is עובר on **ב"י** because there is no **קנין לעכו"ם**, even if there was a **קנין לעכו"ם**, the **ישראל** should still be עובר ב"י since it is **בשעת הלוואה**

And regarding a gentile who lent money to a ישראל for his חמץ as a security -

אי הוה קני עובד כוכבים מישראל לא מחייב ישראל¹⁵ אפילו משכנו בשעת הלואה -

If the ruling would be that an ישראל from a ישראל, the ישראל would not be חייב for יראה בל even if the עכו"ם took the הלואה בשכונ -

משום דאליים שיעבודיה דלא חשיב מצוי ביד ישראל¹⁶ -

Because since the שיעבוד of the עכו"ם on the חמץ is strong, it is not considered that the חמץ is 'accessible' in the possession of the ישראל -

בל יראה explains from where we derive this requirement of מצוי for יראה:

דדרשינן לא ימצא¹⁷ מי שמצוי בידו למעוטי ייחד לו בית¹⁸ -

For we interpret the פסוק of לא ימצא to mean something which is found in his hand, to exclude the case of ייחד לו בית

אפילו קיבל עליו אחריות¹⁹ כדאמרין בפרק קמא דפסחים (דף ו, א)²⁰ -

Even if the ישראל accepted upon himself the responsibility, as תוספות states in the first פרק of פסחים -

In summation; since קנין גמור (to be liable for שבועית אליים regarding שיעבודו it is still משכנו בשעת הלואה), therefore even if משכנו בשעת הלואה (גניבה ואבידה), that it is not משמט and regarding חמץ that he is עובר on יראה.

תוספות mentions a case where we do not say אליים שיעבודו by הלואה:

ומיהו בפרק קמא דקידושין (דף ח, ב) גבי קדשה במשכון אחרים דמקודשת²¹ -

However in the first פרק of קידושין regarding the case where a man was מקדש a woman with a משכון, which the man held for a loan he made to another, the rule is that she is מקודשת -

---

where no one is קונה שלא בשעת הלואה then the ישראל would be חייב. תוספות answers that if the עכו"ם would be קונה שלא בשעת הלואה even פטור.

¹⁵ [It is possible that תוספות mentions this case of ליהוה לישראל, because in the previous case of שהלוה ישראל (מדרבנן), עובר בל יראה is ישראל (perhaps only), goes לחומרא that the ישראל is חייב בל יראה (לעכו"ם), however by שמיטה we say אליים שיעבודו even חייב בל יראה, therefore תוספות shows that by חמץ also it would have been possible to say אליים שיעבודו even חייב בל יראה.]

¹⁶ The ישראל has no 'access' to this חמץ (even though legally it is his), since the עכו"ם is holding it for a משכון.

¹⁷ שמות (בא) יב, יט.

¹⁸ The case there is where the נכרי deposited his חמץ by ישראל; if the ישראל designated a place (בית) for the חמץ, the ישראל is not obligated to get rid of this חמץ.

¹⁹ We see that even if the ישראל accepted אחריות he is not עובר ב"י if ייחד לו בית, because it is not accessible to him (he was ייחד לו בית); if the עכו"ם has the חמץ of a ישראל in his possession as a משכון, it is certainly not accessible to the ישראל.

²⁰ See תוספות there ד"ה יחד. If however the ישראל was not ייחד לו בית and he accepted אחריות he would be עובר on ב"י as mentioned previously in this תוספות (footnote # 13).

²¹ It is worth money to her, for now she can withhold this משכון until the loan is paid to her. See 'Thinking it over'.

ומייתי מדרבי יצחק צריך לומר דדוקא במשכנו שלא בשעת הלוואתו מקודשת –
And the גמרא cites ר"י (that בע"ח קונה משכון), there it is necessary to say that she
is מקודשת only where it was הלוואתו בשעת הלוואתו –

דבפרק האומנין (בבא מציעא פב, א) משמע דלא מהני דרבי יצחק להתחייב באונסין –
For in פרק האומנין גמרא that the ruling of ר"י (that בע"ח קונה) it seems
is not sufficient that the בע"ח should be liable for אונסין –

ולא חשיב אלא כשומר שכר אלמא לא חשיב כשלו לגמרי²² –
And the בע"ח is only considered like a paid watchman (and he is חייב only for
גניבה ואבידה), it is evident that the משכון is not considered as if it is totally his –

אם כן מאיזה טעם נחשב כשומר שכר –
If so (that it is not שלו לגמרי), for what reason is he considered a ש"ש –
אם לא משום דנהנה דקני ליה לקנות בו את האשה וקרקעות או בחליפין –

If not for the fact that he derives a benefit from the משכון, that he acquired it to
buy with the משכון either a woman or properties or he can use it for חליפין –
ואם כן בשעת הלוואתו אינו יכול לקדש בו את האשה²³:

And if indeed this is so, then he cannot be מקדש an אשה with a משכון בשעת
הלוואתו

SUMMARY

Since גניבה ואבידה with a קנין גמור to be liable for גניבה ואבידה, therefore even
שביעית by משמט שלו to be considered sufficiently הלוואתו בשעת הלוואתו
and to be חייב for ב"י על חמצו by ב"י. However by קידושין she is מקודשת only
if it was הלוואתו בשעת הלוואתו.

THINKING IT OVER

Seemingly the reason why מקודשת (דאחרים) במשכון is because he is giving her
something of value (that she can use this משכון to collect from the לווה)²⁴. What
difference is there whether it is הלוואתו בשעת הלוואתו or שלא בשעת הלוואתו, in either case the
משכון has a value for the woman, for she will collect the loan through it?!²⁵

²² If it would be שלו לגמרי he would be חייב for אונסין (just as the owner suffers the loss [even] when it is lost).

²³ If he could be מקדש an אשה with a הלוואתו בשעת הלוואתו (where he is not considered a ש"ש and פטור from גניבה), then what extra benefit does he have שלא בשעת הלוואתו that on account of it you consider him to be a ש"ש and חייב בגניבה ואבידה.

²⁴ See footnote # 21.

²⁵ See משכון בשעת הלוואתו even if it was מקודשת, תוספות קידושין ה, ב ד"ה משכון.